

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/184/2014
Identifikačné číslo spisu: 3014200222
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3014200222.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa Z. O., bytom L., právne zastúpený: Mgr. Ľuboš Jurčo, advokát so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2014, č. k. 15Sd/73/2014-22, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 29. septembra 2014, č. k. 15Sd/73/2014-22, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XY zo dňa 06. februára 2014 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 139,82 € k rukám jeho právneho zástupcu do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa ustanovenia § 250q O.s.p. (Občiansky súdny poriadok) potvrdil rozhodnutie číslo XY zo dňa 06. februára 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľovi bol právoplatným rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (GR ZVJS), útvaru sociálneho zabezpečenia č. GR ZVJS-12997/120-03 z 18.08.2003 priznaný od 01. augusta 2003 výsluhový dôchodok podľa § 38 v spojení s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) v sume úhrnu starobného dôchodku vypočítaného podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. a prídavku k starobnému dôchodku. Žiadosťou zo dňa 03.07.2013 navrhovateľ požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 03.07.2013. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľovi bol priznaný starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov útvarom

sociálneho zabezpečenia GR ZVJS a preto nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania, vzniknúť nemôže. Navrhovateľovi bolo zhodnotené obdobie od 07.07.1966 do 31.07.2003, vrátane doby zamestnania vo všeobecnom systéme - v Spojených sklárňach, n.p. Lednické Rovne v II. pracovnej kategórii. Tento záver oprel o právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudkoch sp. zn. 9So/41/2008, 9So/129/2010 a 9So/134/2010. Poukázal na to, že navrhovateľ má možnosť po splnení zákonných podmienok v súlade s § 67 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. v znení zákona č. 519/2007 Z.z. požiadať útvár sociálneho zabezpečenia GR ZVJS o zvýšenie výsluhového dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získaného po 31.12.2003. Napadnuté rozhodnutie preto ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil. Neúspešnému účastníkovi trovy konania nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol nesprávne zistenie skutkového stavu a nesprávne posúdenie veci krajským súdom predovšetkým z dôvodu, že starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. mu nebol priznaný - bol mu priznaný výsluhový dôchodok od 01.08.2003, kedy bol už zákon č. 100/1988 Zb. zrušený a preto nebolo možné postupovať podľa § 132 a nasl. uvedeného zákona. Pre výsluhový dôchodok mu bola započítaná len doba základnej vojenskej služby a služobného pomeru, t.j. v rozsahu 22 rokov a 214 dní (od 01.06.1968 do 31.10.1968 a služobný pomer od 01.06.1981 do 31.07.2003) a tento mu bol priznaný podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. Doba dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme poistenia v rozsahu 17 rokov a 278 dní, ktorú odporkyňa vykázala v Informácii o stave individuálneho účtu poistenca k 31.12.2003, mu doteraz nebola zhodnotená. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 288,08 € k rukám jeho právneho zástupcu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny s tým, že navrhovateľovi bol výsluhový dôchodok priznaný vo výške starobného dôchodku spolu s prídavkom starobného dôchodku a pre určenie sumy starobného dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená celá preukázaná doba.

Konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 1 S.s.p. „Správny súdny poriadok“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporkyne bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Nebolo sporné, že navrhovateľ ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže vykonával službu v služobnom pomere od 01.06.1981 do 31.07.2003. Ako doba výkonu služby mu podľa potvrdenia GR ZVJS bola zhodnotená doba služby v rozsahu 22 rokov a 214 dní v I. kategórii funkcií spolu s výkonom základnej vojenskej služby (od 01.06.1968 do 31.10.1968).

Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. i § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií, sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Keďže navrhovateľ do 31.12.1999 vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií viac ako 20 rokov, v súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. mu zostal zachovaný nárok

na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov.

Navrhovateľ sa narodil XY. Dôchodkový vek 55 rokov podľa § 65 ods. 2 v spojení s § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšil dňom XY.

V zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129), t.j. aj príslušníkov zborov nápravnej výchovy (neskôr Zboru väzenskej a justičnej stráže), zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., keďže vek 55 rokov nedovŕšil pred dňom 01.07.2002, počnúc ktorým sa ustanovenie § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužije.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenc má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 01. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 01. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., teda že obdobie výkonu služby získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Z ustanovenia § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. však súčasne vyplýva, že za obdobie dôchodkového poistenia na účely nároku na dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia sa nepovažujú len doby služby policajta.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by sa poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia (doby tzv. civilného zamestnania).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol v „civilnom sektore“ celkom 17 rokov a 278 dní (štúdium plus zamestnanie).

Pokiaľ odporkyňa navrhovateľovi nehodnotila dobu ďalšieho štúdia a doby zamestnania v tzv. „civilnom sektore“, lebo podľa jej názoru tieto doby boli navrhovateľovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok (tento názor si osvojil aj krajský súd), taký záver nie je ničím podložený.

Z potvrdenia GR ZVJS číslo: GR ZVJS-12997/120-03 z 18.08.2003 nevyplýva, že by navrhovateľovi boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotené aj doby civilného zamestnania. Vyplýva z neho len to, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol od 01.08.2003 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., keďže splnil podmienku trvania služobného pomeru najmenej 15 rokov (§ 38 ods. 1

uvedeného zákona).

Spôsob výpočtu sumy výsluhového dôchodku policajta je upravený v § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.

V zmysle § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. suma výsluhového dôchodku policajta, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa Oznámenia GR ZVJS z 28.06.2013 na účely výsluhového zabezpečenia boli navrhovateľovi ako doba trvania služobného pomeru zhodnotené doby od 01.06.1968 do 31.10.1968 a od 01.06.1981 do 31.07.2003, teda v trvaní viac ako 22 rokov. Keďže výška výsluhového dôchodku, vypočítaná podľa § 39 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. bola nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 100/1988 Zb). a sumy prídavku k starobnému dôchodku (vypočítaného podľa zákona č. 73/1998 Z.z.), v súlade s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. mu výsluhový dôchodok bol priznaný v sume uvedeného úhrnu starobného dôchodku a prídavku k dôchodku.

Z ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. vyplýva, že nemožno stotožňovať dobu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok (trvanie služobného pomeru v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok) a spôsob určenia sumy výsluhového dôchodku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľovi rozhodnutím GR ZVJS nebol priznaný starobný dôchodok. Bol mu priznaný výsluhový dôchodok; iba výška výsluhového dôchodku bola odvodená od výšky starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku podľa skorších predpisov.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok z dôvodu, že výsluhový dôchodok mu bol priznaný vo výške starobného dôchodku vypočítanej podľa zákona č. 100/1988 Zb. spolu s prídavkom starobného dôchodku, keď pre určenie sumy starobného dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená celá preukázaná doba, nepostupovala v súlade so zákonom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne rozhodnúť o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok znova, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.). Po zohľadnení všetkých období poistenia v osobitnom a všeobecnom systéme poistenia môže postupovať podľa Čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 416/1991 Zb.).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania v celej vyčíslenej výške, pretože právny zástupca vyčísлил trovy za konanie v jednej šestine výpočtového základu, avšak podľa § 11 ods. 4 veta druhá zákona č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu. Odporkyňa uložil uhradiť navrhovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia, podanie odvolania) á 61,87 € podľa § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. + 2 x režijný paušál 8,04 €, to je spolu v sume 139,82 €, ktorú je odporkyňa povinná uhradiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie senát najvyššieho súdu prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.